

Logické řešení zásadních problémů bez ohledu na pravici a levici

Pojmy „levice“ a „pravice“ patří mezi nejpoužívanější dělení politického spektra. Strany obvykle dělíme podle tohoto kritéria, se zjemněním na středolevé, středopravé, krajní pravici a levici a bůhvíjak ještě označované. Jaká je ale definice tohoto rozdělení? Pátral jsem po tom v odborné literatuře na internetu a zjistil, že každý autor to charakterizuje poněkud odlišně, zřejmě podle toho, kam zařazuje sám sebe.

Poměrně dobré charakteristiky obou směrů politiky jsem našel na Wikipedii :

	Levice	Pravice
Priority	Sociální jistoty	Podnikatelská aktivita
Stát	Sociálně spravedlivý	Minimální vliv
Spravedlnost	Rozdělovací	Vyrovňovací
Rovnost	Výsledků	Příležitostí
Svoboda	Reálná	Formální
Demokracie	Přímá	Zastupitelská
Člověk	Kolektiv	Jednotlivec
Společnost	Beztrždní	Třídní
Vývoj společnosti	Revoluce	Evoluce
Ekonomika	Řízená státem	Liberální
Priority	Plná zaměstnanost	Regulace inflace

Z uvedeného srovnání je zřejmé, že mezi oběma směry neexistují styčné body, naopak se charakteristiky diametrálně odlišují. Existuje i tzv. středová politika, která si volí mezi oběma protipóly, ale ta je zatím v menšině.

Nezdá se vám, že by bylo třeba jednou provždy odmítnout jakékoli dělení na „levici a pravici“ a jediným kritériem pro řízení společnosti stanovit prospěch pro většinu obyvatel? Kdo by byl oprávněn posoudit prospěšnost nezávisle, když postavení a sociální zařazení občanů se tak různí? Není právě zde prostor pro referendum v jakýchkoli zásadních otázkách? Proč se parlament tak zoufale brání institutu referenda? Čí zájmy hájí naši poslanci a zákonodárci? Jaký stát by byl pro všechny ideální? Mají smysl státy dle národnostních skupin nebo větší nadnárodní celky, jako je EU?

Zkusme najít nějaké optimální řešení s ohledem na výše uvedené charakteristiky. Pokusme se najít logické vazby a příčiny rozdílů mezi nimi. Platí zásada, že každý problém má řešení a podle principu Occamovy břitvy je správné řešení to nejjednodušší. Nejprve si zopakujme historické zkušenosti:

Levice - protože jsem 2/3 života prožil v době budování socialismu (s různými přívlastky), mohu konstatovat, že tehdy u nás žádná pravice neexistovala, a když tak jen jako utajené nomenklaturní kádry a špičkoví umělci a sportovci. Práci měli všichni práceschopní, včetně všech cikánů, nezaměstnaní a bezdomovci neexistovali. Družstevní byt stál stejně jako auto kolem 20 průměrných platů a kdo si počkal, tak se dočkal. Rodinná rekreace v podnikové chatě byla za „babku“ a Bulharsko za dva platy. Základním heslem pro přežití bylo „Držet hubu a krok“. Kdo to nemohl vydržet, tak se mohl pokusit emigrovat, nejčastěji přes Jugoslávii.....

Hospodářství bylo centrálně plánované a základním pravidlem bylo „Co nelze splnit, lze naplánovat“. Výsledky hospodaření bylo nutné upravovat, aby ředitelé a tajemníci brali prémie. Lidé se dělili na dělníky, rolníky a pracující inteligenci.

Pravice – po tzv. „něžné revoluci“ pravděpodobně zorganizované KGB a StB za účelem, aby vzniklo nové odbytiště pro výrobky ze západu (a nyní hlavně východu – Čína!) a zejména proto, aby zde mohli kapitalisté budovat své filiálky na území s levnější pracovní silou, byl rozkraden veškerý státní majetek pod hlavičkou „privatizace“. Kdo v tom uměl chodit, urval si i něco pro sebe. Krejčířů, Pitrů a dalších kapitalistů se vyrojili náhle tisíce. Po rozkradených státních podnicích zbyly prázdné budovy a statisíce nezaměstnaných, z nichž se stali buď státní úředníci nových úřadů (práce, zdrav. pojišťovny atd.) nebo námezdní dělníci vykořisťovaní kapitalisty. Proto se lidé rozdělili na bohaté a chudé, na manažery a zaměstnance, na bezdomovce a žebráky. Převažuje nejvíce vykořisťovaná „střední třída“. Ale kdo má štěstí a pracuje, může si koupit cokoli do výše svých příjmů a hazarděří do výše své hypotéky.

Tak, a jak teď najít tu zlatou střední cestu, abychom si z každého systému vzali jen to, co je prospěšné většině. Můžete mne třeba zabít, ale neznám lepší heslo než „Každý podle svých schopností – každému podle jeho potřeb!“ Společnost s vysokou produktivitou práce totiž dokáže vyrobit více než spotřebuje, takže každý může dostat vše, co potřebuje. Musí mít ovšem reálné potřeby. Nikdo nepotřebuje 10 automobilů, domů, ledniček atd. Potřeby 10 milionů lidí lze lehce spočítat ze skutečné spotřeby za minulá období a z rozumné dynamiky růstu. Je logické, že spotřeba potravin musí být konstantní, pokud nemá určité nadbytečné procento končit v popelnicích. Důkazem tohoto je filosofie supermarketů, kde musí být zásoba např. pečiva až do konce prodejní doby a proto denně končí tuny pečiva v kontejnerech. Drahé maso a ryby směřují v nejlepším případě do ZOO. Což takhle nakrmit jimi bezdomovce? Prý si toho najdou dost v popelnicích na sídlištích.

Rovnováhu lze nastolit pouze plánovanou výrobou a řízenou spotřebou. Živelný systém tržního hospodářství vždy skončí krizí z nadvýroby! To co se vyprodukuje v rámci růstu HDP a nikdo to nekoupí je vždy důvodem finančního krachu systému. Podnikatelská aktivita a hospodářský růst je možný pouze v případě nenaplněných potřeb společnosti, jakmile je trh nasycen, není odbyt, podniky krachují a roste nezaměstnanost.

Závěrem lze konstatovat, že kapitalismus nemůže být stabilní společností. Proto dnes vyspělé země přecházejí k plánování a regulaci trhu, což je cílem i EU a mnohým se to nelíbí. Stabilní systém ale není možný bez pravidel!

Jaký je tedy ideální stav? Svobodné podnikání ano, ale dle přesně stanovených pravidel, určených státem. Stát nese odpovědnost za plnou zaměstnanost, minimalizaci inflace, maximální daňový výnos a co nejúspornější mandatorní výdaje. Občan má povinnost pracovat a to i na místě určeném státem! Občan, který pracuje má nárok na přiměřenou odměnu, byt, vzdělání a uspokojování základních životních potřeb. Prioritou u žen je výchova dětí v rodině, prioritou mužů finanční zabezpečení rodiny. Prioritou státu je růst životní úrovně občanů, bezplatné vzdělání, péče o zdraví a bezplatné právní služby! Zatvrzelí pravičáci budou tvrdit, že toto jsou ideály komunismu, ale lepší řešení prostě neexistuje!

V dnešní společnosti občan nemá prakticky možnost ovlivnit chování státu. Zprofanovaný demokratický systém, kdy právo být zvolen je omezeno jakýmsi procentními body a mimoparlamentní strany nemají prakticky přístup do masmédií, řízených zájmovými skupinami (zahraničním kapitálem), podporuje jen bohaté. Všechny státní zakázky jsou korupcí předraženy o 20-30% a stát zcela nepochopitelně vyhazuje peníze za absolutně nepotřebné investice, jako Gripeny, obrněná vozidla, transportní letouny, mýtné brány a vakcíny proti prasečí chřipce. Občan by pár škrty pera dokázal udělat vyrovnaný státní rozpočet, ale bohužel nemůže. Na to máme poslance a lobisty velkých firem.

Je naprosto nepochopitelné, že vláda a poslanci nedokáží pochopit základní ekonomické souvislosti! Zde jsou pravidla pro ideální stav z pohledu občana:

- 1) Výroba a spotřeba musí být v rovnováze, to zajistí jen plánované hospodářství.
- 2) Pokud stát musí dovážet suroviny (ropa, plyn) musí jejich cenu vyvážit vývozem stejné ceny. Pokud nemá suroviny (uran) musí to být vývoz zboží, které je dražší jako surovina. Vyvážet suroviny, které můžeme použít pro výrobu je pitomost! Nerostné bohatství je nenahraditelné!
- 3) Výdaje státu na mandatorní výdaje (povinné ze zákona) musí být pokryty příjmy z daní. Přebytek je možné použít na investice.
- 4) Stát musí mít minimální výdaje na řízení, tedy co nejnížší počet řídicích stupňů, jednu daň, zahrnující všechny současné příjmy ze všech daní a poplatků, včetně sociálního a zdravotního pojištění. Tato daň musí být progresivní podle výše příjmů. Nepotřebujeme bohaté jedince, ale bohatý stát, spravedlivě rozdělující všem.
- 5) Daňový systém nesmí mít žádné výjimky, ale pouze jednotná pravidla.
- 6) Zákonnou úpravou musí být vyloučeny všechny zbytečné náklady, jako je převážení stejných nebo podobných výrobků z jednoho konce státu na druhý a zpět. Tyto náklady a náklady na reklamu platí vždy spotřebitel.
- 7) Všechny organizace zřízené státem musí provádět své služby bezplatně a jejich výdaje musí být pokryty státním rozpočtem. (Školství, zdravotnictví, soudnictví, policie atd.) Jejich náklady na činnost řídí stát dle svých možností. (Léky, platy, vybavení, investice atd.)
- 8) Ziskové podniky musí být ve vlastnictví státu a odměny jejich manažerů musí určovat stát na základě jejich výsledků. Dotovat a zachraňovat ztrátové podniky a rozkradené banky je nesmysl.
- 9) Zbavuje-li se stát majetku (prodejem podniků), je to stejný nesmysl, jako kdybyste prodali svůj dům a žili v nájmu u majitele, který vás může kdykoli vyhodit.
- 10) Stát musí mít vždy na paměti, že diverzifikace příjmů má za následek revoluci a změnu vlády.

Závěrem zajímavá skutečnost. Peníze zřejmě hrají ve státních rozpočtech zcela podružný význam. Jsou země, kde státní dluh činí 100 a více procent HDP a přesto se tam žije poměrně dobře (viz Řecko). Proč? Protože důležitější než fiktivní finanční operace je výměna zboží, služeb a uspokojování životních potřeb. Je-li oběh výrobků v rovnováze, je oběh financí zcela bezpředmětný. Pokud totiž není v souladu cena s užitnou hodnotou, znamená to, že zboží je špatně oceněno a roste finanční diference. Je to jen chyba přidělení hodnot. Má-li stát bilion státní dluh a občané mají bilion úspor, je všechno v pořádku. Stát jsme totiž my!

Autor je důchodce, bývalý ekonom a nepřeje si být medializován.